

ivàlua ✓

Institut Català d'Avaluació
de Polítiques Públiques

SEMINARI DE DIFUSIÓ DE L'AVALUACIÓ DELS PLANS EDUCATIUS D'ENTORN 2005-09

20 de maig de 2011

Josep-Oriol Escardíbul
Universitat de Barcelona

1a. Valoració enfocament i metodologia avaluació PEE

- Anàlisi qualitatiu (disseny-funcionament-impacte)
- Anàlisi quantitatiu (impacte): Dobles diferències i emparellament
- Problema de la causació (endogeneïtat): causalitat inversa, omissió de variables rellevants
- Cal comparar dos grups (de “tractament” i de “control”) que només difereixin en la política educativa aplicada

1b. Valoració enfocament/metodologia aval. PEE

Curs	Resultats	Observacions (> 1 curs)	Emparellament	DD
Sisè Primària	PCB	Sí		X
	Absentisme	Sí		X
	PE	No	X	
2n ESO	PCB	Sí		X
	Abandonament	No	X	
	Promoció	No	X	
	PGD	No	X	
4rt ESO	Graduats	Sí		X
	Certificats	Sí		X
	Repetidors	Sí		X
	Abandonament	No	X	
	Dispersió notes	No	X	

1c. Altres avaluacions: assignació aleatòria

1. Perry Preschool Program (USA)

- Iniciat el 1962 a Ypsilanti (Michigan).
- Objectiu: millora del rendiment social i cognitiu de nens de veïnats pobres mitjançant intervencions intenses d'educació infantil de qualitat.

2. Efectes company a Universitat de Dartmouth (USA)

- Anàlisi efectes company d'habitació a residència universitària en rendiment acadèmic i activitats socials.

Cal controlar participants no sàpiguen que és un experiment ("Hawthorne effect")

1d. Altres avaluacions: variables instrumentals (VI)

En absència d'aleatorietat intencionada: VI

- Una variable està relacionada amb la variable de tractament (per exemple la política educativa) però no amb el resultat (per exemple el rendiment acadèmic).

Estudis:

- Educació sobre els salaris: capacitat es relaciona amb les dues. Instrument: canvis legislatius que augmentin l'escolarització obligatòria. Relació amb anys d'escolarització però no amb salaris.
- Competència escolar sobre el rendiment. Instrument: % catòlics (1900) a països on el catolicisme no és religió oficial. Vinculat amb major percentatge escoles privades però no amb rendiment acadèmic.

1e. Altres avaluacions similars i línies de millora

Excellence in cities (UK)

- Dades 1999-2003
- Dobles diferències i efectes fixos per cohort

Zones d'Education Prioritaire (França)

- Dades 1987-1992
- Dobles diferències i variables instrumentals

Línies de millora (PEE)

- Informació a nivell d'alumnat i millora a nivell de centre
- Color polític del territori / variables de “zona educativa” en el futur

2a. Discussió conclusions/recomanac. Avaluac. PEE

Àmbit	PEE (CAT)	PEE (altres)
Molts objectius i instruments diversos	Sí	Sí
Creació xarxes/acció cooperativa	Regular	Regular
Participació agents no educatius	No	No
Efecte sobre rendiment	No	Regular
Efecte sobre cohesió social	Regular (qualitatiu)	No/Regular

2b. Rendiment

(...) PEE pretenien induir una “nova cultura organitzativa d’*aprenentatge en xarxa* (...) implicació de tots els agents educatius, que proveís continuïtat i coherència a les accions dels diferents agents educatius que operen en l’àmbit familiar, de l’educació formal, no formal i informal d’un territori (...) a l’assoliment dels dos objectius estratègics del programa: l’èxit educatiu per a tot l’alumnat i la cohesió social.

- Disseny: fort criteri territorial que augmenta en el temps (contràriament a ZEP França que es va focalitzant en les poblacions).
- Més recursos a centres amb menor nivell econòmic (més becaris) però no amb més immigrants.
- Pressupost mitjà (2008-09): 52,6 euros per alumne (amb força dispersió).
- EiC (RU): mitjana 140 euros per alumne (2003). Dotació de 29 milions d’euros (1999) a 463 (2006).
- Altres PEE (França/RU): sí creació de xarxes entre centres; no participació agents no educatius.

2c. Programes amplis/ específics

- **RU:** millor programes més modestos en objectius (rendiment, absentisme, accés a universitat...) i més intensius en recursos
- **EUA:** millor programes més modestos (rendiment). Important paper dels centres (docents i direcció).
- **PISA:** certa rellevància factors escolars (centre): docència, relació professorat/alumnat i autonomia de centre.
- **Fundació Cercle d'Economia (CAT):** rellevància factors escolars (centre): motivació professorat.
- **Proves Cangur (CAT):** rellevància professorat i relació professorat/alumnat.

Més enllà de l'entorn socioeconòmic cultural familiar, èxit vinculat al centre educatiu i a objectius/instruments clars.

2d. Programes amplis/ específics: educació i delinqüència

- Avaluació de programes d'Estats Units, 1990-2000 (Escardíbul, 2002):
 - Èxit d'intervencions en edat infantil i joves a l'escola.
 - Fracàs de les actuacions sobre joves que ja han abandonat l'escola (FP- inserció laboral).
 - Èxit dels programes de petit abast però intensius, amb suficient dotació econòmica.
 - Programes: Head Start, Quantum, Children at Risk, National Supported Work Demonstration, Job Corps, Job Start, GREAT, DARE.

2e. Conclusions

- Diferenciar programes segons objectius.
- Reduir el nombre d'instruments (si no hi ha evidència –internacional-d'èxit): tallers d'estudi (rendiment); extraescolars esportives (cohesió).
- Augmentar pressupost per alumne de l'actuació (si manquen recursos reduir el nombre d'actuacions).
- Fomentar zones educatives en polítiques educatives.
- Fomentar xarxes de centres i recolzar iniciatives de centres.
- Dades individuals i preveure avaluació al planificar l'acció.
- Centrar-se en superar la desigualtat:

Les inversions es recuperen en impostos (de la major renda dels qui arriben més lluny) i en menor despesa pública (salut, delinqüència, etc). Levin et al (2006): Un graduat (*high school*) aportarà, respecte a un no graduat, quasi 210 mil \$ al Sector Públic (139 mil en impostos addicionals, 41 mil en reducció de despesa sanitària, 27 mil en reducció despesa associada a delinqüència i 3 mil en serveis socials). Cal reduir el fracàs escolar. Però no tots els programes són igual d'eficients: examen a 5 programes i la rati benefici/cost va de 1,46 a 3,54. Anàlisi cost-benefici.